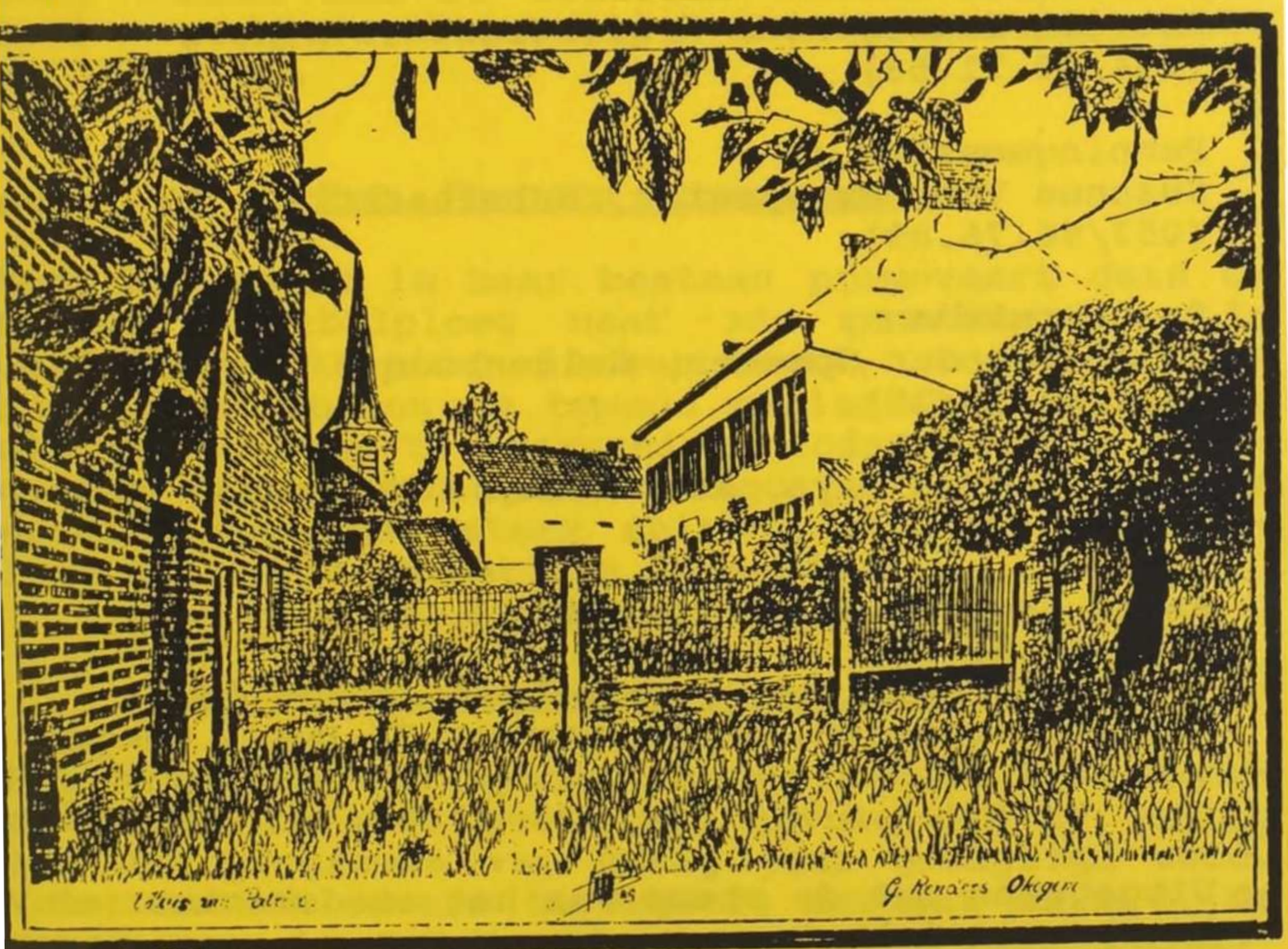
Mededelingen Heemkring Okegem

15de Jaargang, 1990, Nr.2
VERSCHIJNT DRIEMAANDELIJKS
AFGIFTEKANTOOR 9400 NINOVE

BESTUURSLEDEN

Voorzitter :
Herman Van Isterdael, Idevoordelaan 27 Okegem
(054/32.23.02)

Secretaris :
Patrick Praet, Rode Kruisstraat 19 Ninove
(054/32.71.58)

Penningmeester :
Suzanne Van der Speeten, Hazeleerstraat 23 Okegem
(053/66.76.89)

Bestuursleden :
Jozef Van der Speeten, Guldenboom 9 Okegem
(054/33.55.75)

Godelieve De Deyn, Kouterbaan 40 Okegem
(054/33.48.70)

André Segers, Idevoordelaan 25 Okegem
(054/33.65.68)

Yvonne Vermoesen, Fonteinstraat 76 Bus 1 Okegem

Uitgegeven met de steun van het stadsbestuur en het provinciebestuur.

Verantwoordelijke uitgever : Herman Van Isterdael
Idevoordelaan 27 - 9400 Okegem-Ninove

Provincie Oost-Vlaanderen · Culturele Bibliotheek

BEKNOPT

Okegemnaar publiceert een boek

In september zal een boek verschijnen van de hand van E.H. Maurits Van der Speeten. De titel luidt : "Gedenkboek der geestelijken van Melsele". Maurits Van der Speeten is te Melsele actief als priester. Zijn historische en genealogische belangstelling is bekend. Thans verschijnt het eerste resultaat van zijn speurwerk. Lezers die het boek wensen aan te schaffen kunnen inlichtingen inwinnen bij de uitgeverij - Het Streekboek - tel. 03/777.75.58.

F.C. Panters promoveerde

Voor het eerst in haar bestaan promoveert deze Okegemse voetbalploeg naar 3de provinciale. Ze werden geen kampioen in hun reeks. In een bijkomende test tussen de tweede geplaatsten kwamen ze als overwinnaar te voorschijn, zodat ze mede overgingen naar een hogere categorie. F.C. Panters speelde een zeer sterk seizoen 1989-1990. Hopelijk kunnen ze bevestigen in derde.

Open monumentendag op 9 september 1990

Het overdonderend succes van de eerste open monumentendag in 1989 heeft als gevolg dat er weinig aan het programma van vorig jaar gewijzigd werd. Velen hebben immers tevergeefs gewacht om b.v. de toren van de O.L.Vrouwkerk te Ninove te bestijgen. Dit jaar komt een nieuwe kans. Het programma is definitief vastgelegd en zal er als volgt uitzien.
Te bezichtigen zijn de toren van de O.L. Vrouwkerk

met een panoramisch zicht op Ninove; het heemkundig museum van Pollare; de Fonteintjesmolen in Meerbeke; de brouwerij Slaghmulder. Tegelijkertijd lopen er twee tentoonstellingen :
- in het oud-stadhuis te Ninove over de ingebruikname van elektriciteit te Ninove
- in het buurthuis te Pollare over bruggen en molens.

Op de Graanmarkt te Ninove wordt de kiosk opgesteld. Een Ninoofse muziekmaatschappij zal er concerteren. De schutters zullen een schieting houden aan de Abdijstraat. In Pollare is een rondrit met koetsen en huifkar mogelijk.

Okegemnaars internationaal aan de top

Net zoals vorig jaar behaalden Urbain Van den Spiegel en José Van Damme de eerste en tweede prijs in het internationaal kampioenschap voor amateur - wijnmakers. Deze bevestiging van hun kunnen bewijst dat hun wijn werkelijk van uitzonderlijke kwaliteit is. Het bestuur van de heemkring wenst hen hartelijk proficiat.

Het nieuwe imago van "'t Muziek" van Okegem

Er waait duidelijk een frisse wind door het "Muziek". Vooreerst merk je dat aan de nieuwe benaming. Officieel heeft de fanfare nu : Koninklijke Harmonie Eendracht is Macht v.z.w. Een fanfare of een harmonie, het zijn voor buitenstaanders waarschijnlijk twee synoniemen. Toch is er een essentieel verschil. Een fanfare bestaat uit koperen blaasinstrumenten, saxofoons en slagwerk. De muziek van een harmonie-orkest heeft een enigszins warmer en voller karakter dank zij de aanwezigheid van ook houten blaasinstrumenten. "Eendracht is

acht" sluit duidelijk aan bij een algemene trend
n de sector van de instrumentale muziek : fanfa-
es moeten het geleidelijk afleggen tegenover har-
onieën die omwille van hun specifiek karakter
eer in de smaak liggen van het grote publiek.
et nieuwe elan blijkt verder uit de uitgebreide
eugdwerking. De hoogtijdagen van de Vlaamse majo-
ettengroepen die met tamboeren of trommels in de
and het oog van de toeschouwer ook wat boden,
igt achter de rug. De laatste tijd wordt terecht
eer aandacht besteed aan een gedegen muzikale op-
eiding van jongeren. In september gaat de Okegem-
e harmonie dan ook met een derde groep meisjes en
ongens van start die een klarinet en/of een bugel
ullen leren bespelen.
aar het meest opmerkelijke wapenfeit van de har-
onie is toch wel de uitgave van het ledenblad I-
ago dat begin dit jaar in alle Okegemse brieven-
ussen viel. De eerste twee nummers waren gratis,
aar het is de bedoeling om de bevolking via een
bonnement op het blad (300 fr. per jaar) ook lid
an de vereniging te maken.
Imago heeft een jong, fris en modern karakter.
ierbij werden de recente evoluties in de wereld
an de amateurtijdschriften niet uit de weg ge-
aan. Dit blijkt uit een zeer verzorgde lay-out en
le aanwezigheid van publiciteitsadvertenties.
e tijd is immers zo goed als voorbij dat idealis-
en op een ouderwetse typmachine tijdschriften op-
aakten. Dank zij een tekstverwerker verkrijgt men
mmers een publicatie waarin het aangenaam is om
ezen. Daarbij sluit Imago aan bij de trend van
rivé-sponsoring in de culturele sector. Verschil-
lende Okegemse (en andere) neringdoeners reageer-
den op de oproep in het eerste nummer om een ad-
vertentie te plaatsen.
Zoals het een goed tijdschrift past, heeft Imago
ook een aantal vaste rubrieken. Naast het gebrui-
kelijke editoriaal en woord vooraf, is er een "In-
strumentarium" waarin steeds één instrument wordt

besproken. Tot nog toe kwamen de klarinet en d saxofoon aan bod. Uiteraard is er ook belangstel ling voor het verleden want in "De tijd van toe .." zijn er bijdragen over oud-muzikanten zoal Benoit Van Vaerenbergh en Amandus Van de Perre Johnny Servranckx, tevens redactieverantwoordelij ke, tekent voor de rubriek "Jeugd en muziek". Ee kadopuzzel en een moppentrommel zorgen respectie velijk voor een speelse en komische noot.
Imago krijgt zeker de respons die het verdient: 5 steunende leden en 41 ereleden. Men kan dergelij initiatief immers enkel maar toejuichen!

OKEGEM EN OKEGEMNAARS IN WERELDOORLOG II

De belevenissen van een oudstrijder van de veld tocht 1940.

door Albert Gies

Als militair van de klasse 1936, werd ik bij d schoolcompagnie in de kazerne Leopold te Gent op genomen. Na mijn theoretische opleiding werd ik ten definitieven titel, ingedeeld bij het 4° li nieregiment - 14° compagnie - specialiteit mortie 7/6 (een licht verdedigingskanon). Die eenhei was normaal te Brugge gekazerneerd. Wegens ver bouwingswerken aan deze laatste kazerne, kreeg i evenwel mijn verdere opleiding in de St. Pieters kazerne te Gent, waar ik na 10 i.p.v. 12 maande mocht afzwaaien. In 1938, eerste ernstige waar schuwing voor oorlogsgeweld, werd ik voor enkel dagen terug onder de wapens geroepen en in Zee brugge gekantonneerd. Dat was daar een tijd va "zalig nietsdoen", van "afwachten" dus. In sep tember 1939, mijn tweede oproeping of mobilisatie, werd het evenwel ernstig. De oorlogswolken drever reeds aan de hemel. Van uit de St.- Pieterskazer ne te Gent, trokken we te velde en mijn eerste

verdedigingslinie liep door het Antwerpse Schilde. Veel practische oefeningen, ter voorbereiding van de mogelijke strijd tegen de toen reeds welbekende vijand -Duitsland-, stonden er evenwel niet op het menu of op de dagorde. In Schilde verbleef ik als sergeant bij de familie Peeters, een doorbraaf en kristelijk landbouwersgezin, waar ik me zeker en vast niet heb verveeld en waaraan ik na vijftig jaar nog steeds dankbaar terugdenk. Na een viertal maanden oorlogsopleiding, vertrok ik naar het Limburgse Diepenbeek. Hier was de militaire opleiding reeds strenger en meer efficiënt gericht op de oorlogsmachine. Het gevaar voor een militair treffen werd immers met de dag groter. Marsoefeningen van 25 à 30 km. waren niet uit de lucht.
Met aanleggen van loopgraven werd in Diepenbeek, niet ver van het Albertkanaal, op een frequente wijze doorgevoerd, waardoor toen reeds een akelig gevoel tot me doordrong. De mogelijkheid voor een oorlogsbrand bleef maar voor mijn ogen flikkeren. Een paar markante feitjes in Diepenbeek zijn me steeds bijgebleven. Per 24/2/1940, werd voor de onderofficieren een afzonderlijke mess opgericht, wat een wel opgediende tafel inhield voor een beperkte groep van een 10-tal deelnemers. Rond hetzelfde tijdstip mocht ik mijn strozak verlaten om voor 1,50 fr. per keer in een mals bed de nacht door te brengen. In dezelfde maand februari kreeg ik 3 dagen vrijaf; het zal ook de eerste en laatste vakantie zijn geweest. Vanaf 14/4/1940, werd ik door de aalmoezenier van ons bataljon tot misdienaar gebombardeerd, wat een nieuwe uitgave van mijn jeugdwerk te Okegem is geweest. Op 10 mei 1940 was het zover. In de vroege morgen - 3 uur - werden we opgeschrikt door de alarmsirene's, door een hels lawaai van Duitse stuka's en andere vijandelijke vliegtuigen alsmede door kanongebulder in oostelijke richting. Het appel "ten strijde" pijnigt nu nog mijn hersenen. Op dat moment was

ik nog niet bewust van de ernst van de strijd, die was losgebarsten. In Diepenbeek namen we de ons aangeduide posities in. Daar hebben we echter nooit direct contact met de vijand gehad. Op een bepaalde dag toen we als het ware in de loopgraven waren ingeblikt, zoefde een verloren kogel uit een vijandig vliegtuig langs mijn oren weg. Het scheelde geen haar of ik was er geweest en had ik kunnen doorgaan als een oorlogsheld. Snel verlieten we te Diepenbeek onze stellingen en de aftocht was langzaam maar zeker een voldongen feit. Bij het terugtrekken werden we meermaals door Duitse vliegtuigen bestookt. Af en toe zochten we langs de weg bescherming in grachten, achter bomen, gebouwen of gelijk welke hindernis.
Zo waren we zonder kleerscheuren in Welvelgem, niet ver van het vliegveld, terecht gekomen. Daar hebben we het wel met de vijand aan de stok gehad en tijdens een van de Duitse aanvallen, sneuvelde een van onze luitenanten, met name H. Decouvreur. Ik zie hem nog steeds voor mijn eigen ogen neerkogelen. Na een paar dagen zware gevechten in Wevelgem volgde op 27 mei 1940 ('s avonds) de overgave van het leger door onze aanvoerder Koning Leopold III. De nachtmerrie was voorlopig voorbij. Als een braaf, onschuldig en onzeker krijger stapte ik als krijgsgevangene op in de lange rijen medestrijders om, zoals toen door de Duitse weermacht beloofd, een stempel in ontvangst te nemen en om zodoende in regel te zijn met de heersende krijgswet. Ik herinner me nog dat we onder meer via Ronse, Meerbeke, Lot, Tienen en Rekkem (Ned. grens) in Duitsland rond rond 10 juni 1940 zijn gearriveerd. Daar werden we in Stalag X B op strozakken geworpen, waar ik gedurende een 14 tal dagen verschrikkelijk honger heb geleden. Kaas met lieve beestjes er in werden met smaak opgegeten zonder deze laatste te verwijderen, want niets mocht verloren gaan, 's zondags was het kermis.

Toen kregen we immers gepelde aardappel met een snuifje suiker. Ik heb zelf een paar medegevangenen weten neerschieten op het moment dat zij poogden voedsel te stelen in de keuken van het kamp. Verschrikkelijk als ik daar aan terugdenk. Gelukkig kwam spoedig een einde aan deze zwarte dagen. Toen de Duitse overheid beroep deed op vrijwilligers om op boerderijen te gaan werken, was ik één van der eersten om mijn arm op te steken. Ik werd dan ook aanvaard. Weinig later arriveerde ik, met gevangenennummer 12969 op de borst gespeld, in Stalag X A van het arbeidscommando 23, dat in verstaanbare taal gelegen was in de gemeente Bartel--Deich, niet ver van de stad Marne in de provincie (nu deelstaat) Schlewig-Holstein, niet ver van de Noordzee.
Een grote zaal was in feite onze echte verblijfplaats. Van hieruit vertrok ik iedere dag, zoals trouwens ook mijn medekameraden, onder Duitse bewaking naar het landbouwbedrijf van Johan Busch, die eveneens gemeenteraadslid was in de hier bovengenoemde gemeente. Hier mag eerlijk worden onderstreept dat ik in het gezin van deze landbouwer, hetwelk nog bestond uit de moeder en twee dochters, Emmi & Erna respectievelijk 13 en 17 jaar oud, als kind van den huize werd opgenomen. Dat ik er goed verzorgd werd bewees het feit dat ik gedurende mijn verblijf aldaar tot begin 1941, 5 kilo aan gewicht was bijgekomen. Tegen het bestaande militaire reglement in, at ik samen met het gezin aan dezelfde tafel. Elke zondagvoormiddag, mocht ik mijn vrije uren in het prachtige salon doorbrengen. Later werd hierop evenwel teruggekomen, gelet op de strenge instructies terzake. "Landbouwersknecht spelen" hoef ik zeker niet uit te leggen. Behalve de koeien melken, deed ik alle werk op het bedrijf. Ploegen met liefst 3 paarden was voor mij een kinderspel. Bieten en kolen rooien was hard labeur en meerdere hectaren moes-

ten onder de ploeg. Ik heb, hoewel door de fami
lie Busch goed ingeduffeld, veel koude geleden ge
durende de maanden september & oktober 1940, wan
dan moesten, zowel de bieten als de kolen (voora
witte en rode) in kuilen worden opgeborgen. Di
zondagnamiddag mochten we, onder geleide, eve
buiten en kregen we o.m. de gelegenheid met he
weinige geld dat we ontvingen, ietwat te kopen i
de winkel die tegenover onze verplichte woonst ge
legen was. Daar ik de Duitse taal goed onder d
knie had, werd me gevraagd tolk te spelen voo
mijn vrienden - krijgsgevangenen, wat ik natuur
lijk heel graag heb gedaan. Soms leek onze ver
blijfszaal wel op een danszaal. Een vlug in me
kaar gestoken orkestje, op basis van enige muziek
instrumenten, bracht een 60- tal kameraden van on
logement in blijde stemming.
De solidariteit was er groot! Vitaminen waren da
voor deze soms naar huis hunkerende bende geweze
krijgers. Na een zestal maanden, ik was toe
reeds goed ingeburgerd en kon tevens goed opschie
ten met de weinige Duitse burgers waarmede ik con
tact had - kwam het grote nieuws van de wehrmacht
dat we naar onze heimat mochten terugkeren . Da
moment was niet te beschrijven, en geloven o
niet, mijn Duitse gastheer en gastvrouwen hadde
de tranen in de ogen toen ik van hen afscheid
nam. Op 17 januari 1941 (feest van St. Antonius)
belandde ik opnieuw in mijn teergeliefde dorp met
mijn bewijs van ontslag op zak, het zogenaamde
entlassungsschein uitgegeven op 17/01/1941 te
Sandbostel door de kommandantur van Stalag XB.
Voor mijn 7 maanden & 20 dagen vrijheidsberovinc
ontving ik een kaart, die dienst doet als brevet
voor de medaille van de krijgsgevangene met een
staafje alsmede voor de herinneringsmedaille 1940
-1945 met twee gekruiste sabels. Boven deze twee
oorlogsonderscheidingen ontvang ik nu nog van de
Nationale Kas voor oorlogspensioenen een jaarlijk-
se gevangenschapsrente, die momenteel 1604fr. be-
draagt.

Okegem onder oorlogsgeweld (1940-1944)

door J. Van der Speeten

Tijdens de maanden april en mei 1990 werd er in d geschreven pers, op radio en op TV veel aandach besteed aan de 50ste verjaardag van het uitbreke van de oorlog in ons land. Ouderen, die het mee maakten, vonden het nodeloos en "te vroeg" om aa zoveel drama's te herinneren. Jongeren hadden d indruk dat men overdreven tranerig en romantisc deed. De talloze tragische beelden over allerle conflicten hebben "mei 1940" in de ogen van d jongsten ietwat "banaal" gemaakt. Na vijftig jaa vormen zij die de oorlog meemaakten een minderheid Maar hun geheugen is voor die gebeurtenissen no vaak haarscherp. Van mei 1940 herinneren ze zic de paniek van de eerste dagen, de chaotisch vlucht, de miserabele militaire campagne, he prachtige weer, de moorddadige aanvallen van d Stuko's, de verbazing bij de eerste kennismakin met de Duitse soldaten. Mei 1940 roept ook metee herinneringen op aan de bewogen jaren nadien : d rantsoenering, de verplichte tewerkstelling i Duitsland, de kollaboratie, het verzet, de bevrij ding in de repressie. Voor velen van onze dorps gemeenschap is de oorlog het stuk verleden da door de ouders of grootouders het meeste werd e wordt verteld. De Tweede Wereldoorlog is tegelij kertijd het stuk recente geschiedenis dat he vaakst als inspiratiebron voor boeken of T.V. feuilletons heeft gediend. Heemkring Okegem von het daarom ook nodig aan W.O. II een bijdrage t wijden. Nadat we eerst even de internationale toestand verduidelijkt hebben, wordt aandacht be steed aan de mobilisatie van 1939-40, aan de lot gevallen van onze jongens die bij de werfreserv van het Belgisch leger ingedeeld werden en word eveneens uitgebreid ingegaan op de gebeurtenisse van de 18de en 19de mei 1940 die voor ons dorp z tragisch afliepen.

1. Het voorspel van W.O. II.

Vanaf januari 1933, toen in Berlijn de extremistische Duitse nationalist Adolf Hitler aan de macht kwam, was duidelijk dat Duitsland zich niet bij de wankele naoorlogse orde in Europa zou neerleggen. Hitlers doel was tweevoudig : op korte termijn wenste hij het vernederende vredesverdrag van Versailles uit 1919 te niet te doen; op lange termijn wou hij bij de communistische Sovjetunie vernietigen en haar omvormen tot kolonisatiegebied voor het Duitse volk. Hitler had in 1933 geen gedetailleerd plan voor de uitvoering van dat project. Maar hij besefte dat een nieuw grootschalig conflict tot de mogelijkheden behoorde en begon het Duits leger daar dan ook op voor te bereiden. De Fuhrer kon het eerste deel van zijn programma met verbazend gemak uitvoeren. Met een nog zwak leger, maar met veel stoutmoedigheid liet hij zijn soldaten in 1936 het gedemilitarizeerde Rijnland weer binnenrukken, annexeerde hij in het voorjaar van 1938 zonder één schot Oostenrijk en perste hij een half jaar later met de voorwaardelijke instemming van Parijs en Londen, het Sudetengebied van Tjechoslovakije af. Het masker van de bescheiden eisen viel af toen Duitsland op 15 maart 1939 de rest van Tjechoslovakije inpalmde. Britten en Fransen beseften dat ze met Praag een valabele bondgenoot met sterke legerdivisies en talrijke wapenbedrijven in de steek hadden gelaten. Ze lieten Hitler een ondubbelzinnige waarschuwing toekomen : nog zo'n stap en het wordt oorlog. Berlijn liet inmiddels duidelijk zijn oog vallen op Polen. Zo lanceerde het meteen een wedloop om de gunst van een andere grootmacht die zich van de wonden van 1918 aan het herstellen was : de Sovjetunie. Haar leider Stalin koos op 23 augustus 1939 voor het aanbod dat zijn land het meest konkreet voordeel opleverde : het pact met Hitler. Met de Duitse inval in Polen op 1 september 1939

begon de Tweede Wereldoorlog. Op dat ogenblik waren de machtsverhoudingen op papier zeker niet in het voordeel van Berlijn. Numeriek was het Franse leger op zichzelf al sterker dan het Duitse en het kon rekenen op de steun van het Poolse leger en van het Brits expeditiekorps op het vasteland. De roekeloze Hitler waagde toch de aanval op Polen omdat hij er van overtuigd was geraakt dat zijn tegenstanders mentaal niet langer in staat waren agressief te reageren. Die gok lukte. Het duurde 17 dagen vooraleer de Franse mobilisatie voltooid was. Tegen dan was Polen uitgeschakeld. Hitler wenste het ijzer te smeden terwijl het heet was. Nog tijdens de offensief in Polen begon hij te denken aan de aanval op het Westen. De overwinning had de Duitse bevolking gunstig gestemd t.o.v. de oorlog en het nieuwe technisch voordeel van de Blitzkrieg dulde geen tijdverlies. De Duitse generaals maanden Hitler nadrukkelijk tot voorzichtigheid aan, gezien de nog altijd negatieve strategische verhoudingen. Maar ze moesten buigen : al op 9 november 1939 zou het Duits leger België en Nederland binnenrukken. Het slechte weer besliste er anders over. Het offensief werd herhaaldelijk uitgesteld. En van uitstel kwam afstel toen op 10 januari 1940 een Duits legervliegtuig in de mist afdwaalde en, met de gedetailleerde plannen van de inval aan boord, een noodlanding moest maken in Maasmechelen. Hitler gaf daarop het bevel het invalschema volledig te hertekenen. De westerse geallieerden, Frankrijk en Groot - Brittannië, zochten inmiddels naar een scenario om hun oorlogsverklaring tegen Duitsland hard te maken : een offensief tegen het Ruhrgebied dwars door het neutrale België of een omsingelingsbeweging langs de Balkan of Skandinavië. Telkens botsten ze op politieke of militaire bezwaren. In oktober 1939 brak in het noorden een nieuw conflict uit. Stalin wiens troepen in de onafhankelijke Baltische staten Estland, Letland en Litou-

wen waren opgerukt eiste ook van Finland militair faciliteiten voor het Rode Leger. Helsinki weigerde zodat Moskou op 30 november de oorlog verklaarde. De Finnen hielden eerst drie maande stand maar in februari 1940 brak hun weerstand e werd er een vredesakkoord ondertekend. Die oorlo richtte de blikken op Skandinavië. De geallieerden en de Duitsers begonnen elkaar er van te verdenken op een offensief in het noorden uit t zijn. Op 9 april 1940, twee dagen voor het geplande Britse offensief in Noorwegen, overviele Duitse luchtlandingstroepen en kleine vlooteenheden Denemarken en de voornaamste Noorse havens. Ze brachten die operatie tot een goed einde niettegenstaande Britse tegenstand. Op 10 mei 194 zette het Duitse leger de aanval op Nederland e België in. De krachtmeting tussen de Westeuropese mogendheden was echter niet de meest essentiële. Het doel van Hitler bleef de verovering van d Russische vlakte. Maar de diplomatieke kaarte waren zo gevallen dat, om dat doel te bereiken hi eerste de macht in het westen moest veroveren. Frankrijk en Groot-Brittannië waren immers de enige Europese naties die konden beletten dat Duitsland tot een macht uitgroeide die in staat wa Stalins oneindig rijk te veroveren.(1)

2. Neutraliteitspolitiek in België - gewapende vrede 1936-1939.(2)

Met de bezetting van het Rijnland had België ee potentiële vijand aan de oostgrens. Op 25 maart 1936 werd een gemengde militaire commissie opgericht die als taak had "een huidige staat van het

(1) FALTER Rolf aanval op het Westen - in het Nieuwsblad van 8 mei 1990.
(2) L. DEVOS/Fr. DECAT - Mei 1940, van Albertkanaal tot Leie nr. 10 van de reeks België in de Tweede Wereldoorlog pp. 14-20.

leger alsmede de noodwendigheden van de werkelijke verdediging van het grondgebied te bestuderen en passende reorganisatiemaatregelen voor te schrijven". In april 1936 werd de duur van de legerdienst opgedreven tot 12 maanden voor de meeste soldaten (voordien was dat 8) en 18 maanden voor de cavalerie. Nieuwe militaire inzichten werden in een aangepast plan opgenomen. Het voorzag een dekkingsstelling van Antwerpen tot Aarlen gesteund op o.m. kanalen bij de Belgische grens. Daarnaast was er een weerstandsstelling van Antwerpen tot de Franse grens. Die werd ondersteund door de Antwerpse forten, het Albertkanaal met langs de oever opgerichte bunkers, de Maas met de versterkte fortengordels van Luik naar Namen. Tenslotte was er het nationaal bolwerk in Vlaanderen dat via de kusthavens kon geravitailleerd worden. Dit gebied zou verdedigd worden op het kanaal Gent-Terneuzen, een bunkergordel als dekking van Gent en de Bovenschelde. Op 20 juli 1936 lanceerde Paul Henri Spaak de idee van terugkeer naar neutraliteit. Koning Leopold III kondigde op de ministerraad van 14 oktober de Belgische neutraliteit af. Hij zei dat België zich buiten de conflicten van de buurlanden zou houden en zijn politiek zou afstemmen op die van Nederland en Zwitserland. Op 28 oktober 1936 keurde het Belgisch Parlement met 136 tegen 42 de uitsluitend en volledig Belgische onafhankelijkspolitiek goed. Deze politiek vereiste dan ook van het vrijwillig geïsoleerde land dat het militair sterk stond. Op 13 oktober 1937 nam Duitsland, net als Frankrijk en Groot-Brittannië het in 1936 reeds deden, akte van de Belgische beslissing "om met alle kracht de grenzen te verdedigen tegen elke aanval of invasie en te verhinderen dat het grondgebied gebruikt wordt als doorgang of operatiebasis ter land, ter zee of in de lucht voor een

aanval tegen een andere staat en in dat opzicht o
een efficiënte manier zijn defensie te organise
ren". De geallieerden beloofden militaire hulp i
geval van agressie. In december 1937 werd een we
gestemd waarin de militaire diensttijd voor all
miliciens op 12 maanden vastgelegd werd. Eenhede
die behoren tot de dekkingseenheden moesten vij
bijkomende maanden presteren. Ernstige maatrege
len werden genomen om de divisies van de tweed
reserve te bewapenen en hun kaders beter te trai
nen. In de lijn van de neutraliteitspolitiek wi
het opperbevel ook veiligheidsmaatregelen treffe
aan de Franse grens.
Eind september 1938 zorgde de agressieve politie
van Berlijn tegenover Tsjechoslovakije voor ee
gedeeltelijke mobilisatie van het Belgisch leger
De Sudetenkwestie deed de spanning tussen Duits
land en de geallieerden hoog opgelopen en een ge
wapend treffen werd niet uitgesloten. Daarom be
sloot de Belgische regering op 27 september de le
gersterkte te verhogen en een gedeeltelijke mobi
lisatie af te kondigen. Het aantal soldaten wer
van 100.000 naar 300.000 opgevoerd. Merkwaardi
was dat het leger niet zozeer posities aan d
Duitse grens innam maar wel aan de Franse grens
Hiermee wou onze regering duidelijk maken dat Bel
gië een neutraal land was en dat het niet dulde
dat zijn grondgebied door een vreemde mogendhei
werd geschonden. De conferentie van Munchen deed
de spanning echter fel verminderen. Chamberlain
en Daladier hadden Tsjechoslavakije aan Hitler op
geofferd en dit deed de internationale situatie
bekoelen. Om hoge uitgaven te vermijden werd snel
gedemobiliseerd. Wat gebeurde er precies in ons
land in september 1938 ? Op 27 september 1938 om
14u. werd de PPR (Pied de Paix Renforcé = voet van
gewapende vrede) afgekondigd. Meteen werden vijf
klassen opgeroepen om met de klasse onder de wa-
pens zes actieve infanteriedivisies van eerste re-
serve te vormen, evenals twee divisies Ardense Ja-

gers, twee cavaleriedivisies, een gemotoriseerde brigade, de vestingstroepen en de artillerie van het leger. De 28ste september hadden bijna alle wederopgeroepenen de rangen vervoegd. Er was echter een tekort aan onderofficieren. De 29ste vertrokken eenheden naar hun stellingen. Vooral die in het Zuiden werden goed bemand. Zo hoopte men een Franse doortocht te ontraden. De 30ste werd munitie bij de stukken opgesteld. Op zaterdag 1 oktober 1938 begon de demobilisatie. Op 2 oktober besloot de regering alle wederopgeroepenen onmiddellijk naar huis te sturen. De soldij werd uitbetaald en de opgeroepenen kregen hun verlofbrief na 4 dagen dienst. Opgelucht over de goede afloop werd er met de kameraden menig pintje gedronken. Daarom heeft men deze vijfdaagse mobilisatie smalend "de bieroorlog" genoemd. Een ding was toen al duidelijk geworden ; de grote kans op volledige verwarring als het echt menens zou worden. Het gebrek aan onderofficieren was de zwakste schakel want zonder hun commando liep alles in het honderd. Bij het snelle afzwaaien vielen de reserveregimenten uiteen, complete uitrustingen en ook wapens bleven langs de straat liggen want iedereen wilde zo snel mogelijk weer naar huis. In het gemeentearchief van Okegem vonden we een lijst van de 62 opgeroepenen van 1938. Er werd een speciale schadeloosstelling aan de gezinnen van die militairen uitgekeerd : 8 fr. per dag verhoogd met 3,50fr. per kind. We sommen die even op :
Appelmans Denis - Arijs Arthur - Baeyens Bernard Maurits - Baeyens Gustaaf Marcel - Baeyens Honoré Jozef - Baeyens Joannes Amandus - Baeyens Joannes Gerardus - Baeyens Romanus Norbertus - Baeyens Victor - Bascour Henri Frans - Beeckman Evarist - Binon Leopold Frans - Bourgeois Petrus - Broeckaert Marcel - Chiau Maurits - Cobbaert Albert - Cobbaert Jozef - Cornelis Albert - Cornelis Jozef - De Boitselier Gentil Modest - De Brabanter Raymond - De Duffeleer Maurits Remi - De Roose Petrus

Jozef - De Saeger Jozef August - De Saeger Petr
- Evenepoel Constant - Goessens Jozef - Goube
Karel - Jacobs Cyriel - Janssens André - Lagra
Xaveer - Nuyts Rufin - Pauwels Albert - Rogi
Georges - Segers Felix - Steppe Rufin - Van d
Bossche Gilbert - Van den Broeck Clemens - Van d
Spiegel Achiel - Van der Elst Albert - Van d
Speeten Albert - Van der Straeten Petrus - V
Droogenbroeck Gustaaf - Van Eeckhout Alfons - V
Eeckhout Cyriel - Van Eeckhout Willem - Van Iste
dael Jean - Van Isterdael Paul -Van Isterdael Ph
lemon - Van Isterdael Petrus - Van Isterdael Ra
mond - Van Mieghem Albert - Van Mieghem Gustaaf
Van Snick Arthur - Van Snick Jean - Van Snick Ph
lemon - Van Waeyenberge Leon - Vernaillen Lodewi
- Vernaillen Remi - Vleeschouwer Cyriel - Watr
pont Alois - Wauters Edmond.
Als gevolg van de gebeurtenissen in Tsjechoslova
kije werden de contacten tussen de Belgische
Franse legerstaven op discrete wijze hersteld.
generale staf van het Belgisch leger maakte op
april 1939 zijn voorstellen bekend met de organi
satie van de positie Antwerpen - Namen, de K.W.
linie geheten, omdat Koningshooikt en Waver aa
deze stelling lagen. In geval van tegenspoed zo
het leger na ontruiming van de Albertkanaal
Maasstelling op deze linie terugvallen. Op 28 au
gustus 1939 belastte de koning de generale sta
met de taak een plan op te stellen om de regi
Antwerpen - Waver in de diepte te versterken.
1 september 1939 viel Duitsland Polen binner
Frankrijk en Engeland waren op 3 september in
oorlog met Duitsland. Dit was het begin van W.
II.

3. <u>Schemeroorlog van 3 september 1939 tot 10 mei 1940.</u>(3).
Mobilisatie van het Belgisch leger -
algemeen verloop.

(3) <u>L. DEVOS./Fr. DECAT</u> - Mei 1940 - pp. 21-26

België had na de ongelukkige mobilisatie van september 1938 een nieuw plan in vijf fazen uitgewerkt. Op 26 augustus 1939 werd gestart met fase A : dit was het oorlogsvoet brengen van de actieve regimenten. Op 28 augustus volgde fase B : de wederoproeping van de divisies van eerste reserve die in het oosten van ons land zouden gekantonneerd worden. Op 1 september werd fase C afgekondigd : transporteenheden, de twee lichte regimenten en de andere divisies van eerste reserve werden onder de wapens geroepen.
Fase D, het oproepen van de divisies van tweede reserve werd in vier gesplitst : op 11 september werd de 14de infanteriedivisie opgeroepen; op 22 september de 18de, 25ste, en 15de en 16de divisie; op 20 oktober kwam de 13de aan de beurt; op 8 november de 17de infanteriedivisie en op 13 januari 1940 de services de l'arrière; De algemene mobilisatie, fase E, zou plaatsvinden op 10 mei 1940.
Op 3 september 1939 nam koning Leopold III het bevel van de troepen op zich en begaf zich naar het hoofdkwartier in het fort van Breendonk. De meeste troepen stelden zich op tegenover Duitsland maar ook naar de Franse grens toe werden nogal wat eenheden geïnstalleerd. Na de veldtocht in Polen werd de dekking tegenover Frankrijk beperkt tot drie divisies. Rond half september 1939 waren 600.000 soldaten gemobiliseerd. Een mannelijke Belg op dertien droeg een uniform. Intussen werd het burgerleven gereorganiseerd. Vrouwen vervingen de mannen in de bedrijven en de scholen. Kunstwerken werden in schuilplaatsen gestopt. Het gasmasker en de schrik, overgeërfd uit W.O. I, deden opnieuw hun intrede. De regering raadde de burgerbevolking aan schuilkelders te bouwen en voedselreserves in te slaan. Vanaf 16 september 1939 werd er dag en nacht gewerkt aan een tweede weerstandsstelling tussen Antwerpen en Namen over Koningshooikt, Waver, Ottignies, Gembloers en Suarleé in totaal 80 km lang. Het geheel zou be-

staan uit drie reeksen betonnen bunkers, verbonde
door ingegraven telefoonlijnen. Vier à vijf prik
keldraadnetten en een continue antitankhinderni
dienden van noord naar zuid te lopen. Deze hin
dernis zou ofwel aan elkaar en aan de bodem vast
gemaakte cointet-elementen zijn (ijzeren muur i
volksmond). De metalen hekkens werden tijden
W.O. I in Rusland uitgetest onder de vorm van hou
ten elementen die de cavaleriecharges dienden t
breken. De bunkers die zich op het grondgebied Pa
mel bevinden maakten deel uit van de aftakking va
de K.W. - linie. Ze liep van Waver over Ter Hul
pen, Eigenbrakel, Halle, Meerbeke tot Pamel. Dez
aftakking bestond uit twee delen enerzijds ee
reeks bunkers en anderzijds een ijzeren muur. He
doel van deze aftakking was enerzijds Brussel t
beschermen voor eventuele aanvallen vanuit he
zuiden en anderzijds de neutraliteitspolitie
sterker benadrukken. Op Pamels grondgebied staa
vier bunkers en op grondgebied Meerbeke vijf. I
Meerbeke waren er vier die het uitzicht hadden va
een gewone woning, dus met een bakstenen muur er
omheen. In februari 1939 deed het Belgisch lege
een aanbesteding voor de bouw van 9 bunkers, me
als eis dat deze binnen de 75 dagen dienden ge
bouwd en afgewerkt te worden. Een aannemer ui
Luik klaarde deze klus. De vier bunkers die t
Pamel staan verschillen onderling van grootte : e
zijn 2 grote en 2 kleine en de opstelling is krui
selings. Ze waren onderling met elkaar verbonde
door loopgraven. De muren zijn ca 1,30m dik en d
bepleistering heeft een speciale benaming nl. ge
tepelde Tiroolse bepleistering. Iedere bunker wa
voorzien van een vluchtopening. De bewapening va
rieerde naargelang de grootte van twee mitrailleu
ses en 1 mitrailleur-geweer. De bemanning van ee
bunker bestond uit 4 soldaten, 2 korporaals en
sergeant. Eén bunker is beschoten geweest door d
Duitsers maar vanuit de bunkers in nooit een scho
gelost. Ze werden onbemand achtergelaten bij de

doortocht van de Duitsers. Tijdens de oorlog gaf de bezetter opdracht de bunkers dicht te metselen. De ijzeren muur, het tweede onderdeel van de aftakking, was bedoeld als tankversperring. Aan het hof te Wolput kan men nog een overblijfsel zien van deze versperring nl. een meerpaal. Hij diende om de kabels van een eindelement aan vast te maken. Een eindelement vond men telkens waar een doorgang was. Het ijzeren hek werd geopend bij middel van rollen die rich onder zo een cointetelement bevonden. Vele landbouwers uit de omgeving zijn nog in het bezit van zo'n rol en gebruiken deze als landrol. In 1941 gaven de Duitsers opdracht de ijzeren muur af te breken (4).
- Op 9 oktober 1939 werd het hoofdkwartier van het Belgisch leger ingelicht dat een opmars van het Duitse leger ter studie was bij de stafchef van de Landmacht. Er werd ook vernomen dat er 85 Duitse divisies langs onze oostgrens opgesteld stonden en dat de inval in België zou gebeuren in de nacht van 11 op 12 november of op 15 november. In de nacht van 11 op 12 november 1939 werd alarm geblazen langsheen het Belgische front. Alles bleef echter rustig. Hitler had de aanval uitgesteld wegens het slechte weer en de moeilijkheden met het spoor. Op 15 november eindigde de alarmtoestand.
Het gemobiliseerde leger begon zich te organiseren voor het lange wachten. Karweien, wacht kloppen, graven en af en toe oefeningen doen losten elkaar af. Aanvankelijk werden onze soldaten in bioscopen, parochiezalen, scholen en dergelijke geïnstalleerd. Weldra werden ook barakken in de omgeving van de stelling opgetrokken. Langs het werk Koningin Elisabeth poogde men de soldaten op te beuren met toneel, cabaret, zang, het soldaten-

(4) Met dank aan Herman Van Herreweghen die me gegevens over bunkers en ijzeren muur doorspeelde.

uurtje op de radio, colli's (pakje van de soldaat).Vanaf 19 december 1939 verscheen het soldaten-blad "de pinnekensdraad". Het verdween echter op 9 mei 1940 van het toneel. Op radiovlak was het "halfuurtje van de soldaat" zeer populair. Als muzikale attrakties traden o.m. op : Hélène Maréchal, Harry Collin en de populaire Antwerpenaar Willy Vervoort.Voor het gesproken woord stonden o.m. in : Robert Marcel, Jos Gevers en Charel Janssens.
Per maand kregen de soldaten vijf dagen vergunning. Maar het bleef niet bij vergunningen. Weldra werden allerlei beroepsgroepen onder druk van pers en politici naar huis gestuurd. De mijnwerkers in oktober, de vaders van de drie kinderen, de artsen, de leraars, de ambtenaren ... In totaal werden ca. 50.000 man met onbepaald beroepsverlof gestuurd. De zonen van lanbouwers waren natuurlijk ook nodig bij de aardappel - en bietenoogst en kregen verlof. Terwijl de vrijgestelden een normaal loon ontvingen, dienden de opgeroepen soldaten rond te komen met 30 ct. per dag en na enige tijd met 1fr. per dag, de prijs van een pint bier. Ook de kleine vergoeding voor de echtgenote loste het probleem niet op. Duizenden gezinnen raakten in moeilijkheden en dat woog zwaar op het moreel van de soldaten. De gemobiliseerden hadden verder een harde winter te verduren in barre omstandigheden. De winter '39-'40 was de strengste sinds decennia en in de stellingen en kantonnementen werd flink kou geleden. Het troepleven was geen pretje en de tucht was vaak ver zoek. Incidenten als desertie en post verlaten op de stellingen kregen weinig ruchtbaarheid en werden niet streng bestraft. Begin januari 1940 wezen allerlei tekenen op een nakende Duitse aanval. Documenten, gevonden bij een Duits officier die een noodlanding gemaakt had te Maasmechelen, brachten heel wat inlichtingen over een geplande Duitse operatie. Het hoofdkwartier nam maatregelen. In

april 1940 was er opnieuw groot alarm bij de Duitse operatie tegen Denemarken en Noorwegen. Uit het overleg met de Franse legerstaf kwam op 2 april 1940 volgend verdedigingsplan naar voren. De Belgische strijdkrachten werden in 6 categorieën opgedeeld: de alarmlinie, de vooruitgeschoven stelling, de dekkingsstelling, de weerstandstelling, het nationaal bolwerk en de reserven.
In dit plan had de weerstandstelling een beslissende rol : ze bestond uit de K.W. - linie, de versterkte vestiging van Namen en de Maas. Hier zou het Belgisch leger, bijgestaan door Franse compagnieën in het zuiden en Britse Expeditieleger in het noorden de Duitse opvang definitief stuiten en zo mogelijk de vijandelijke leger terugdrijven. Op 7 mei berichtte de pauselijke nuntius dat het Vaticaan elk ogenblik een Duitse aanval op Nederland, België en Luxemburg verwachtte. Maar de Belgen bleven relatief kalm. Het was al zo dikwijls loos alarm geweest. De vergunningen werden opnieuw ingevoerd. De nacht van 9 op 10 mei 1940 was vol alarmerende berichten : vliegtuigen overvlogen ons land, rond 5u. volgden de eerste bombardementen, de grens werd overschreden; schoten vielen; Eben - Emaal werd aangevallen. Het was oorlog! Vooraleer verder te gaan met de "achttiendaagse veldtocht" geven we U eerst de lijst van de opgeroepen militiaren van Okegem. Deze lijst bevat ook de miliciens van de klas van 1938 die niet afgezwaaid zijn en de miliciens van de klassen '39 en '40 die opgeroepen zijn tijdens de mobilisatie. We konden deze lijst samenstellen aan de hand van het "Register van ontvangsten en uitgaven inzake schadeloosstelling aan gezinnen van gemobiliseerden" dat bewaard wordt in het archief van Ninove (M.A. Ok. 1.842.934).
In dit register zitten ook "bewijsstukken" van mobilisatie die de korpscommandant aan de burgemeester schreef en waarin vermeld werd dat soldaat X werkelijk op die dag in zijn eenheid aangekomen

CROIX ROUGE DE BELGIQUE — RODDE KRUIS VAN BELGIË

Militaires Belges Prisonniers et Blessés
Belgische Krijgsgevangenen en Gekwetste

22

22me LISTE LIJST -- 20 JUIN JUNI

WILLEMS. Walter		En Hollande.
WYSEUR. Valère	25. Sentier Glorieux. Herseaux.	Idem.
ABRASSART. Alexandre	111. rue la Fontaine. Elouges.	Hospitalisé à Gand.
ALWARD. André	13. Porte Vercruisse. Courtrai.	
BARBAY Gaston	7. rue Sainte Croix. Tournai.	Idem.
BAYENS. Honoré	Cercle catholique, Okegem.	Idem.
BEGHUIN, Edouard	Furfooz.	Hospitalisé à Audenaerde.
BIEREN Lucien	Rue Pierre, 56d. Kain-Tournai.	Hospitalisé à Gand.
BOGEMANS. André	19. chaussée de Ruysbroeck. Forest.	Hospitalisé à Courtrai.
BOSMAN. Louis	Rue Communale. 112. Kessel-Loo.	Hospitalisé à Gand.
BOUDEWYN, Sylvère	Vrystraat. 29. Moorseele.	Idem.
BOURTEMBOURG, Alphonse	Grupont-Bure (2e Ardennais):	Hospitalisé à Bruxelles.
BRAINE. Oger	3. rue du Midi. Tilleur.	Hospitalisé à Gand.
BRICHARD. René	38. rue de la Bachée, Auvelais.	Hospitalisé à Audenaerde.
BUBBE. Louis	68. rue de la Colline. Namur.	Idem.
BURGGRAEVE. Clément	Blootestraat, 7bis. Maeter lez-Audenaerde.	Hospitalisé à Gand.
BUYENS. Jos-Albert	Zelsaetestraat. 5. Wommelgem.	Hospitalisé à Bruxelles.

was en dat zijn vrouw of ander rechthebbende vanaf die dag kon genieten van een schadeloosstelling. Verder hebben we ook gebruik gemaakt van een lijst die de datum van thuiskomst van de militairen vermeldt.
Opvallend is dat een groot deel van onze soldaten reeds in juli 1940 terugkeerden terwijl anderen op latere tijdstippen arriveerden. Zo keerde Minner August als laatste terug en dit op 14 juli 1941. Hopelijk is deze lijst volledig; hij bevat de namen van 120 Okegemnaars die de mobilisatie, de meidagen '40 en het krijgsgevangenschap meemaakten. Albert Gies, oud-burgemeester, schreef zijn belevenissen neer en gaf de toestemming die te publiceren. Een persoonlijke getuigenis van een Okegems soldaat.

Vervolgt

Rond "de stoemp"

verteld door Victor Bourgeois.

Knotwilgen worden hier "stoempen" genoemd. Vroeger waren praktisch alle weiden met knotwilgen omzoomd. Ze dienden om de afsluiting aan vast te maken en tevens vond het vee er een beschutting tegen zon, wind en regen. Hun groot takkengestel was om de vijf à zes jaar kapbaar. De fijne twijgen werden in de winter bijeen gebonden tot mutsaards en was brandhout voor de broodoven. De grove takken werden gezaagd en gekloven en dienden, meestal met een schop kolen, als brandhout in de Leuvense stoof. Eén "stoemp" - door iedereen in de omgeving gekend - maakte daarop uitzondering. In "Mededelingen nr.2 - jaargang 1989 is er op pagina 30 een foto van die merkwaardige boom. Met zijn wortels diep in de grond en zijn stam langs de berm van de Riefstraat stond hij daar aan

de grens tussen Ninove en Okegem; de stad en he
dorp. "De stoemp" kende iedereen !... Die boom wa
langs zijn stam uitgeschoten met vele twijgen, we
vijf tot zes keer toe. Aan de overkant van d
straat was de eigendom van "Krolleken" Van Snick
Zijn huis stond op grondgebied Okegem maar de bij
gebouwtjes stonden op Ninove. Dat wisten allee
de buren. De jeugd van de Kattestraat klom dik
wijls in de boom, zo hoog mogelijk. Dat ging vri
gemakkelijk want de huurder van de grond ernaast
maakte onder de boom, - en dit jaar na jaar - zij
bietenkuil. Zo klommen we in de boom, vier ..
vijf verdiepingen hoog ! In de top van de boo
werden talrijke guitenstreken bedacht!... Va
danige ouderdom was "de stoemp" hol van binnen
Die holte moest nog groter worden. Er werd vuu
in de boom gemaakt. Desondanks bleef hij toch va
buiten gaaf. Op zekere dag besloten enkele vrien
den "Krolleken" een poets te bakken.
Met een kruiwagen en blootvoets was hij zijn oogs
aan 't binnenhalen. Hij had een groot laken op d
grond gelegd om bij 't lossen van het graan gee
korreltje verloren te laten gaan. Eén van de ben
de had spijkertjes gestrooid en de anderen lage
op de uitkijk in "de stoemp". Het giechelen ver
raadde ons. Met een riek joeg hij alle rakker
uit de boom ... "Krolleken" achtervolgde onver
richterzake tot in de Triepen!
Vele, heel vele jaren, bleef "de stoemp" het be
kijken waard. Tot op een dag ... De smalle, hob
belige straat werd opgebroken en de bijl aan d
boom gelegd. Hij werd verkocht voor één ba
bier. Al is de boom reeds een twintigtal jaa
verdwenen toch wordt in gesprekken nog dikwijl
zijn naam vernoemd.

ERE - LEDEN 1990

Van den Berghe Karel	Ninove
Cornelis M. - Van Tyghem	Gent
Van Isterdael Walter	St.-Kath.-Lombeek
De Dobbeleer André	Okegem
Boriau Albert	Okegem
Derideaux Lodewijk	Okegem
Wijnant-Spitaels	Okegem
Eylenbosch Cyriel	Okegem
Vernaillen Achiel-Van den Spiegel	Okegem
Timmermans Paul	Gent
Van Eeckhout Freddy	Okegem
Vercruysse J.-Duerinck	Okegem
E.H. Van der Speeten Maurits	Melsele
Van den Haute Henri	Ninove
Luysterman Irena	Okegem
Van der Speeten Elisa	Middelburg
Vernaillen Dirk	Nazareth
Jezuietenhuis Ignatius	Aalst
E.H. Van de Perre Edmond	St.-Niklaas
Watzeels W.-De Jonge	Okegem
Wittenberg Irene	Okegem
Anthoens Achiel	Okegem
Van den Spiegel Urbain-Van Damme	Okegem
Van de Perre Rudolf	Okegem
Servranckx Johnny-Van de Perre	Okegem
Mertens N.-De Vleeschouwer	Ninove
Van Laeren Maria	Brussel
Wijnant J.	Liedekerke
Vernaillen Etienne	Okegem
Agneessens Willem	Antwerpen
Neukermans Justus	Erembodegem
Asscherickx Guido	Denderleeuw
Vernaillen Piet	Okegem
Janssens Roger	Brussel
E.H.Callebaut Alfons	Okegem

INHOUD

Beknopt ..... p. 25

Okegem en Okegemnaars in W.O. II 28

De belevenissen van een oudstrijder ..28
van de veldtocht 1940.
A. Gies.

Okegem onder oorlogsgeweld 33
J. Van der Speeten.

Rond "de stoemp" 47
verteld door V. Bourgeois.